

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра українознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
_____ О.А. Лагоднюк
“ _____ ” _____ 2019 р.

06-10-19

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline
Українська мова в засобах масової комунікації
UKRAINIAN LANGUAGE
IN THE MEDIA OF MASS COMMUNICATION

спеціальність 061 Журналістика
specialty 061 Journalism

спеціалізація Журналістика
specialization Journalism

Рівне – 2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Українська мова в засобах масової комунікації» для студентів, які навчаються за спеціальністю 061«Журналістика». – Рівне : НУВГП, 2019. – 25 с.

Розробник: С. В. Шийка, кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства НУВГП

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри українознавства

Протокол від “03” грудня 2018 року № 04

Завідувач кафедри

Л.Д. Малевич

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 061 «Журналістика»

Протокол від “22” грудня 2018 року № 02

Голова науково-методичної комісії

В.М. Галич

© С. В. Шийка, 2019

© НУВГП, 2019

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Українська мова в засобах масової комунікації» є однією з професійно-орієнтованих дисциплін підготовки студентів зі спеціальності «Журналістика». Курс сприяє різнобічному мовленнєвому розвитку майбутніх фахівців-журналістів, усвідомленню місії комунікативної, репрезентативної та культураносної функцій української мови в засобах масової інформації.

Анотація

Актуальність вивчення навчальної дисципліни «Українська мова в засобах масової комунікації» полягає у формуванні системи знань про функціонування української мови в засобах масової комунікації, відноситься до складників професійної компетентності майбутніх журналістів і сприяє віддзеркаленню ними цілісного образу нашої держави та проведенню активної, цілеспрямованої мовної політики, зорієнтованої на виховання національно свідомої мовної особистості.

Ключові слова: комунікація, засоби масової комунікації, культура мовлення, фонетика, графіка, орфографія, лексика, фразеологія, лексикографія.

Abstract

The urgency of studying the discipline «Ukrainian language in the media of mass media» consists in forming a system of knowledge about the functioning of the Ukrainian language in mass media, refers to the components of professional competence of future journalists and contributes to reflecting the integral image of our state and conducting an active purposeful language policy oriented towards education nationally conscious linguistic personality.

Key words: communication, media, speech culture, phonetics, graphics, spelling, vocabulary, phraseology, lexicography.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів відповідних ECTS -5	Галузь знань 06 «Журналістика»	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: 061 «Журналістика»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	-
Загальна кількість годин: денна форма –150 заочна форма – –	Освітня програма: Журналістика	Семестр	
		1-й	-
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,6 самостійної роботи студентів – 3	Рівень вищої освіти: бакалавр	26 год.	-
		Практичні, семінарські	
		26 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		98 год.	год.
		Індивідуальні завдання -	
Форма контролю: залік			

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):
для денної форми навчання – 53.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – формування різнобічного мовленнєвого розвитку майбутніх фахівців-журналістів, усвідомлення місії комунікативної, репрезентативної та культуроносною функцій української мови в засобах масової інформації.

Завдання курсу – розкрити значення української мови в засобах масової комунікації; ознайомити з науковою системою графіки й орфографії, фонетики та орфоєпії, лексичним та фразеологічним багатством української мови; навчити студентів професійної мови журналістів, розвивати їх комунікативні здібності; сформувати навички вмілого добору мовних засобів відповідно до специфіки журналістської діяльності; з'ясувати роль засобів масової комунікації у розвитку державної мови.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**:

- функції української мови як державної;
- суть понять «сучасна українська літературна мова», «національна мова», «мова засобів масової комунікації»;
- основні закономірності формування й розвитку норм сучасної української літературної мови, їх відображення у засобах масової комунікації;
- лексичні, фонетичні, морфологічні та синтаксичні норми сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні журналістів;
- лексичний та фразеологічний склад української мови;

вміти:

- доречно використовувати лексику української мови у різних стилях та жанрах публіцистики;
- характеризувати лексичні, семантичні та фонетичні явища під час мовленнєвої діяльності;
- вільно користуватися словниками, постійно поповнювати та збагачувати індивідуальний лексичний запас;

- редагувати неправильно побудовані речення, виправляти орфографічні й граматичні помилки у мові засобів масової комунікації;

- проводити комплексний аналіз журналістських текстів на підставі набутих компетенцій;

- застосовувати фахову українську термінологію у професійній діяльності журналіста;

- створювати журналістські матеріали, використовуючи набуті уміння та навички.

Програму укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Запроваджено систему академічних кредитів, що аналогічна ECTS, визначено змістові модулі курсу, сформульовано завдання для самостійної роботи студентів, розроблено шкалу оцінювання навчальних досягнень студентів.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Функціонування української мови в засобах масової комунікації

Тема 1. Українська мова в житті суспільства та мас-медійному просторі

Предмет, мета і завдання курсу «Українська мова в засобах масової комунікації», його зв'язок з іншими навчальними дисциплінами. Значення курсу для високопрофесійної підготовки журналістських кадрів, майстерного володіння словом, підвищення рівня загальномовної культури майбутніх фахівців. Природа, функції мови в засобах масової комунікації. Престиж мови, мовна ситуація. Мовна політика в Україні.

Тема 2. Сучасна українська літературна мова: формування і функціонування. Національна і державна мова

Походження і функціонування української національної мови. Українська мова в сучасному світі. Поняття національної та державної мови. Мовні проблеми та їх розв'язання у

законодавствах інших країн. Українськомовні засоби масової інформації: сучасний стан, проблеми, перспективи, тенденції.

Тема 3. Культура української мови. Проблеми культури мовлення в засобах масової комунікації

Основні комунікативні ознаки культури мовлення. Типи мовлення. Поняття норми. Структурно-мовні типи норм. Літературна норма, її головні ознаки. Українська мовна територія. Мовна свідомість. Мовний етикет. Мовна особистість. Національно-культурна специфіка мовної поведінки. Предмет і завдання етнопсихолінгвістики. Мовна культура в науковому та навчальному спілкуванні. Основні проблеми культури мови в засобах масової інформації. Мистецтво мовлення в масовій комунікації. Сучасні енциклопедії, словники, довідники, їх значення в удосконаленні культури мови журналістів.

Тема 4. Фонетика. Фонологія. Звуковий склад української мови

Фонетика. Мовні звуки, їх характеристика: частота, амплітуда, тривалість і спектр коливання. Звук як фізичне і психофізичне явище. Характеристика звуків мови з психофізичного погляду (висота, інтенсивність, тембр). Мовний апарат людини. Механізм мовлення. Класифікація звуків. Голосні звуки у мовному потоці. Явище асиміляції і дисиміляції приголосних. Чергування звуків при словозміні і словотворенні. Темп. Наголос. Пауза. Ритмічна організація звукового потоку. Інтонія. Фонологія як розділ мовознавства. Поняття фонем. Функції фонем. Позиційні чергування фонем.

Тема 5. Орфоепічні норми української літературної мови

Поняття орфоепічної норми. Імперативні (обов'язкові) та диспозитивні (передбачають варіанти вимови) орфоепічні норми. Основні випадки порушення орфоепічних норм. Словесний наголос. Вільний, рухомий наголос як характерна

ознака української вимови. Синтагматичне членування речення, логічний і емоційно-експресивний наголос. Варіантне наголошування слів. Наголос у складних і складноскорочених словах. Культура усного мовлення. Порушення орфоепічних норм при вимові звуків і наголошенні слів у мовленні на радіо і телебаченні. Рекомендації щодо виправлення помилок у вимові та наголошенні. Орфоепічні словники.

Тема 6. Графіка та орфографія української мови

Писемне мовлення як матеріальне втілення мислення людини. Неалфавітні види письма. Піктографічне письмо. Ідеографічне письмо. Алфавітне письмо. Алфавіт – зоровий образ культурного розвитку народу. Транслітерація українського алфавіту латинськими буквами. Український правопис. Підсистеми правопису: графіка, орфографія, пунктуація. Графіка. З історії української графіки. Графічні засоби. Орфографія. Принципи українського правопису: фонетичний, морфологічний, історичний, або традиційний. Новий український правопис.

Змістовий модуль 2. Лексика і фразеологія у мові мас-медіа

Тема 7. Лексика і лексикографія української мови в системі мовних знань журналіста

Предмет лексикології. Слово як одиниця мови. Поняття лексеми. Лексичне й граматичне значення слова. Полісемія (багатозначність слів) та моносемія (однозначність слів). Загальноживана, професійна та спеціальна лексика. Професіоналізми і терміни (зіставна характеристика). Типи лексичних значень. Пряме і переносне значення слів, особливості їх використання в засобах масової інформації. Омоніми, пароніми, синоніми, антоніми, їх типи, особливості використання. Типові помилки в мовно-стилістичному використанні лексичних засобів. Лексикографія. Загальні

відомості про словники. Зародження і розвиток української лексикографії.

Тема 8. Лексика української мови за походженням

Групи лексики сучасної української мови за походженням. Власне українська і запозичена лексика. Старослов'янізми в українській мові, їх основні ознаки. Іншомовні слова в ЗМІ. Інтернаціоналізми. Кальки. Лексичні інновації в мові ЗМІ

Тема 9. Лексика української мови зі стилістичного погляду

Функціональні стилі української мови, сфера їх застосування. Публіцистичний стиль як основа мовлення ЗМІ. Загальноживана, професійна і спеціальна лексика. Професіоналізми і терміни. Субстандартна лексика, діалекти, арготизми в ЗМІ. Стилістично нейтральна лексика, просторіччя, емоційно-експресивна лексика. Суржик у сучасному газетно-журнальному мовленні. Мова реклами.

Тема 10. Українська фразеологія: джерела, структура, семантика

Фразеологія як розділ мовознавства. Фразеологізми, їх генетичні, функціональні та структурно-граматичні ознаки. Системні зв'язки у фразеології. Джерела й склад української фразеології. Мовні штампи. Номінативні функції фразеологізмів.

Тема 11. Роль фразеологізмів у мові мас-медіа

Фразеологія і збагачення засобів вираження в журналістському тексті. Трансформація фразеологізмів у мові мас-медіа. Фразеологізми як мовні кліше в засобах масової інформації. Уникнення мовних штамів у ЗМК (у пресі, на радіо, телебаченні). Фразеологізм і контекст. Особливості перекладу фразеологізмів у журналістських текстах.

Тема 12. Розвиток словникового складу сучасної української літературної мови

Неологізація лексики в українських ЗМІ як ознака суспільного поступу. Неологізми. Нові аббревіатури в українській пресі. Українська модерна політологічна лексика. Іншомовні слова та їх українські відповідники. Терміни ринкової економіки. Комп'ютерна термінологія. Інші наукові терміни. Експресивне словотворення в газетних текстах. Мовотворча діяльність журналістів, її роль у збагаченні словникового складу української мови. Вплив суспільно-політичних, економічних, культурологічних факторів на розвиток лексики української мови.

Тема 13. Досягнення української лексикографічної науки і її роль у становленні термінологічного словника журналіста

Історія укладання словників в Україні. Лексикографія і творча праця журналіста. Сучасна українська лексикографія. Загальна характеристика словників. Типи лінгвістичних словників української мови. Тлумачні словники, принципи їх побудови. Характеристика основних тлумачних словників. Словники синонімів, антонімів, паронімів. Словники іншомовних слів, їх структура й характеристика. Етимологічні словники. Діалектні словники. Перекладні словники. Фразеологічні словники. Довідники з культури української мови. Спеціалізовані словники з різних галузей наук. Система стилістичних позначок у тлумачних і двомовних словниках. Сучасні досягнення українських лексикографів. Значення енциклопедій та словників у редакційній практиці. Робота журналістів зі словниками.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Функціонування української мови в засобах масової комунікації												
Тема 1. Українська мова в житті суспільства та мас-медійному просторі	7	2	2		3							
Тема 2. Сучасна українська літературна мова: формування і функціонування літературної мови. Національна і державна мови	9	2	2		5							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 3. Культура української мови. Проблеми культури мовлення в засобах масової комунікації	14	2	2		10							
Тема 4. Фонетика. Фонологія. Звуковий склад української мови	14	2	2		10							
Тема 5. Орфоепічні норми української літературної мови	12	2	2		8							
Тема 6. Графіка та орфографія української мови	13	2	2		9							
Разом за змістовим модулем 1	69	12	12		45							

Змістовий модуль 2. Лексика і фразеологія у мові мас-медіа

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 7. Лексика і лексикографія української мови в системі мовних знань журналіста	11	2	2		7							
Тема 8. Лексика української мови за походженням	11	2	2		7							
Тема 9. Лексика української мови зі стилістичного погляду	12	2	2		8							
Тема 10. Українська фразеологія: джерела, структура, семантика	12	2	2		8							
Тема 11. Роль фразеологізмів у мові мас-медіа	11	2	2		7							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 12. Розвиток словникового складу сучасної української літературної мови	12	2	2		8							
Тема 13. Досягнення української лексикогра- фічної науки	12	2	2		8							
Разом за змістовим модулем 2	81	14	14		53							
Усього годин	150	26	26		98							

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Українська мова в житті суспільства та мас-медійному просторі	2	
2	Сучасна українська літературна мова: формування і функціонування літературної мови. Національна і державна мови	2	
3	Культура української мови. Проблеми	2	

	культури мовлення в засобах масової комунікації		
4	Фонетика. Фонологія. Звуковий склад української мови	2	
5	Орфоепічні норми української літературної мови	2	
6	Графіка та орфографія української мови	2	
7	Лексика і лексикографія української мови в системі мовних знань журналіста	2	
8	Лексика української мови за походженням	2	
9	Лексика української мови зі стилістичного погляду	2	
10	Українська фразеологія: джерела, структура, семантика	2	
11	Роль фразеологізмів у мові мас-медіа	2	
12	Розвиток словникового складу сучасної української літературної мови	2	
13	Досягнення української лексикографічної науки	2	
	Разом	26	

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Природа, функції та будова мови в засобах масової комунікації. Престиж мови, мовна ситуація. Мовна політика в Україні	3	
2	Формування і функціонування літературної мови. Національна і державна мови	5	
3	Культура української мови	5	
4	Культура мовлення в засобах масової	5	

	комунікації		
5	Фонетика. Звуковий склад української мови	5	
6	Фонологія як розділ мовознавства	5	
7	Орфоепічні норми української літературної мови	4	
8	Порушення орфоепічних норм в засобах масової комунікації	4	
9	Графіка української мови	4	
10	Особливості українського правопису	5	
11	Лексика української мови в засобах масової комунікації	3	
12	Лексикографія української мови в системі мовних знань журналіста	4	
13	Групи лексики сучасної української мови за походженням	3	
14	Власне українська і запозичена лексика.	4	
15	Лексика української мови зі стилістичного погляду	4	
16	Публіцистичний стиль як основа мовлення засобів масової інформації	4	
17	Джерела, структура і семантика української фразеології	8	
18	Фразеологізми у мові мас-медіа	3	
19	Особливості перекладу фразеологізмів у журналістських текстах	4	
20	Розвиток словникового складу сучасної української літературної мови	4	
21	Мовотворча діяльність журналістів, її роль у збагаченні словникового складу української мови	4	
22	Типи лінгвістичних словників української мови.	4	
23	Робота журналістів зі словниками	4	
	Разом	98	

7. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: інформаційно-ілюстративний, метод проблемного викладу, метод вправ, спостереження й аналіз мовних фактів, метод бесіди, методи інтерактивного навчання (ділові ігри, круглі столи тощо), блоковий метод, метод проектів, кейс-метод, комп'ютерних технологій.

Під час лекцій і практичних занять використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, кодоскоп; ПЕОМ (програми комп'ютерного перекладу, розпізнавання текстів, автоматичного редагування).

8. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі методи оцінювання знань та умінь:

- поточний контроль (оцінювання усних і письмових відповідей на практичних заняттях);
- оцінка за самостійну роботу;
- тематичні контрольні роботи;
- тестування, колоквиуми;
- підсумковий контроль (залік).

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												Сума	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
7	7	7	7	8	8	7	7	7	7	8	8	12	

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни складається з навчальних посібників, інтерактивного комплексу, електронного банку методичного забезпечення дисципліни, інструктивно-методичної літератури, друкованого роздавального матеріалу, мультимедійних презентацій, слайдів тощо.

11. Рекомендована література

Базова

1. Волощак М. Неправильно-правильно: Довідник з українського слововживання: За матеріалами засобів масової інформації. Київ : Вид. центр «Просвіта», 2003. 160 с.

2. Дроботенко В. Ю. Українська мова в ЗМІ: практикум : навч. посіб. Донецьк : ФОП Дмитренко, 2011. Ч. 1. 256 с.
3. Микитюк О. Культура мовлення: особливості, завдання, цікавинки : навч. посіб. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2017. 236 с.
4. Панченко С. А. Українська мова в засобах масової комунікації : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : Запорізький національний технічний університет, 2009. 103 с.
5. Пономаренко Л. Г. Українська мова в засобах масової комунікації: лексика, фразеологія : навч.-метод. посіб. для студ. спец. «Журналістика». Запоріжжя, 2005. 92 с.
6. Попович А. С. Українська мова в засобах масової комунікації : монографія. Київ : КНТ, 2018. 299 с.
7. Супрун Л. В. Українська мова в засобах масової комунікації: синтаксис, пунктуація : навч. посіб. для студ. спец. «Журналістика». 2-ге видан. перероб. й доп. Вінниця, 2008. 165 с.
8. Галич В. М., Куцевська В. М. Дискурс авторського редагування публіцистичного твору : монографія. Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. 272 с.
9. Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилїстика української мови. Київ : Вища школа, 2011. 149 с.
10. Мацько Л. І., Кравець Л. В., Солдаткіна О. В. Стилїстика ділової мови і редагування документів : навч. посіб. для дистанційного навчання. Київ : Ун-т «Україна», 2009. 281 с.
11. Ціхоцький І., Левчук О. Лексикологія сучасної української літературної мови : навч.-метод. посіб. для студ. I курсу філол. ф-ту. Львів, 2014. 258 с.
12. Шевчук С. В., Кабиш О. О., Клименко І. В. Сучасна українська літературна мова : навч. посіб. Київ : Алерта, 2011. 544 с.
13. Шеремета Н. П. Українська мова в засобах масової комунікації : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2015. 188 с.

Допоміжна

1. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. Київ : Либідь, 2009. 265 с.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.
3. Бондар Ю. В., Головатий М. Ф, Сенченко М. І. Енциклопедія для видавця та журналіста. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. 400 с.
4. Ботвина Н. В. Науковий та офіційно-діловий стилі української мови : навч. посіб. Київ : АртЕк, 1999. 258 с.
5. Єщенко Т. А. Лінгвістичний аналіз тексту : навч. посіб. Київ : Академія, 2009. 264 с.
6. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості : підручник. 3-тє вид. Львів : ПАІС, 2008. 276 с.
7. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації : навч. посіб. Львів : ПАІС, 2009. 432 с.
8. Капелюшний А. О. Типологія журналістських помилок. Львів : ПАІС, 2000. 68 с.
9. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі. Київ : Вид. Дім Дмитра Бураго, 2008. 335 с.
10. Коваль А. П. Культура ділового мовлення. Київ : Вища школа, 2012. 186 с.
11. Галич В. М. Семіотика інтертекстуальності публіцистичного тексту: соціально-комунікативна рецепція: монографія. Рівне : ДЗ «Луганський національний університет ім. Тараса Шевченка», 2015. 120 с.
12. Козловська Л. С., Терещенко С. І, Яременко Т. Г. Говоримо і пишемо правильно. Порадник з правопису, вимови, слововживання : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2011. 140 с.
13. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 423 с.
14. Культура фахового мовлення : навч. посіб. / за ред. Н. Д. Бабич. Чернівці : Книги – ХХІ, 2005. 496 с.

15. Москаленко А. З., Губернський Л. В., Іванов В. Ф., Вергун В. А. Масова комунікація : підручник. Київ : Либідь, 1997. 216 с.
16. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура фахової мови : навч. посіб. Київ : «Академія», 2007. 361 с.
17. Олійник О. Б. Сучасна українська мова. Київ : Кондор. 2011. 232 с.
18. Основи теорії масової комунікації і журналістики : навч. посіб. / за науковою редакцією В. В. Різуна. Київ : Центр Вільної Преси, 2010. 258 с.
19. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи : навч. посіб. Львів : «Афіша», 2006. 416 с.
20. Пономарів О. Культура слова : Мовностилістичні поради : навч. посіб. 2-ге вид., стереотип. Київ : Либідь, 2001. 240 с.
21. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови : підручник. 3-є видан., перероб. і доповн. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. 248 с.
22. Потятиник Б. В. Інтернет-журналістика : навч. посіб. Львів : ПАЮ, 2010. 246 с.
23. Савченко І. С., Шляхова В. В. Практичний курс фонетики, орфоепії та графіки української мови : наук.-метод. посіб. Черкаси : Вертикаль, 2018. 108 с.
24. Соколова С. О., Бибик С. П. Українська мова в сучасних засобах масової комунікації: проблеми культури мови, стилїстики та соціолінгвістики. Українська мова. 2014. № 2. С. 133–145.
25. Сучасна українська літературна мова : підруч. / А. П. Грищенко, Л. І. Мацько, М. Я. Плющ та ін. ; за ред. А. П. Грищенка. – 3-тє вид., допов. – К.: Вища шк., 2002. – 439 с.
26. Караман С. О., Караман О. В., Плющ М. Я. та ін. Сучасна українська літературна мова. Київ : Літера, 2011. 560 с.
27. Мойсїєнко А. К., Бас-Кононенко О. В., Бондаренко В. В. та ін. Сучасна українська літературна мова : Лексикологія. Фонетика : підручник. Київ : Знання, 2010. 270 с.

28. Українська мова : енциклопедія. Київ : Видавництво «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.

29. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні, Інститут української мови. Київ : Наук. думка, 2015. 288 с.

30. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. 4-е вид. Київ. : Алерта, 2014. 696 с.

31. Шкуратяна Н. Г., Шевчук С. В. Сучасна українська літературна мова : модульний курс : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2007. 823 с.

32. Яковець А. В. Телевізійна журналістика: теорія і практика : посіб. 2-ге вид., доповн. і переробл. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 262 с.

33. Яцимірська М. Текс-дискурс як комунікативна сутність мовлення ЗМІ. *Вісник Львівського ун-ту*. 2004. Вип. 25. С. 151–157.

Словники

1. Бідзіля Ю. М. Словник журналіста : терміни, мас-медія, постаті. Ужгород : Закарпаття, 2007. 224 с.

2. Бурячок А. А. Орфографічний словник. 4-те вид., доопрац. Київ : Наук. думка, 2002. – 460 с.

3. Великий зведений орфографічний словник сучасної української лексики. / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ : ВТФ «Перун», 2003. 896 с.

4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / голов. ред. Бусел В. Т. Київ, Ірпінь : ВТФ «Перун», 2009. 1736 с.

5. Головащук С. І. Складні випадки наголошення : Словник-довідник. Київ : Либідь, 1995. 192 с.

6. Горпинич В. О. Словник географічних назв України. Київ : Довіра, 2001. 528 с.

7. Граматичний словник української мови : Сполучники / уклад. К. Городенська. Київ-Херсон : Видавництво ХДУ, 2007. 340 с.
8. Граматичний словник української літературної мови. Словозміна : Близько 140 000 слів / відп. ред. Н. Ф. Клименко. Київ : Видавничий дім Д. Бураго, 2011. 760 с.
9. Івченко А. О., Фоміна Н. Є. Орфографічний словник української мови : Понад 40000 слів. Харків : Фоліо, 2006. 765 с.
10. Калашник В. С., Колоїз Ж. В. Словник фразеологічних антонімів української мови. 3-тє вид., доп., випр. Київ : Довіра, 2006. 349 с.
11. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. 2-е вид. доп. і опр. Київ : Українська книга, 2000. 480 с.
12. Лучик В. В. Етимологічний словник топонімів України. Київ : Академія, 2014. 544 с.
13. Мазурик Д. Нове в українській лексиці : Словник-довідник. Львів : Світ, 2002. 130 с.
14. Орфоепічний словник української мови / уклад. : В. М. Русанівський, В. В. Чумак, Г. М. Ярун ; за ред. В. М. Русанівського. Київ : Перун, 2006. 202 с.
15. Словник антонімів української мови / за ред. Л. С. Паламарчука. Вид. 2, доп. і випр. Київ : Довіра, 2001. 275 с.
16. Словник географічних назв України / уклад. В. О. Горпинич. Київ : Довіра, 2001. 526 с.
17. Словник іншомовних слів / уклад. Л. О. Пустовіт та ін. Київ : Довіра, 2000. 1018 с.
18. Словник неологізмів : англо-український / укладачі Ю. А. Зацний, А. В. Янков. Вінниця : Нова Книга, 2008. 360 с.
19. Поллога Л. М. Словник синонімів української мови. 2. вид. Київ : Довіра, 2006. 477 с.
20. Словник символів культури України / за заг. ред. В. П. Коцура, О. І. Потапенка, М. К. Дмитренка. Київ : Міленіум, 2002. 260 с.

21. Словник української мови : в 11 т. / гол. ред. І. К. Білодід. Київ : Наук. думка, 1970–1980. Т. 1–11.
22. Словник фразеологізмів української мови / уклад. : В. М. Білоноженко та ін. Київ : Наукова думка, 2003. 1104 с.
23. Ставицька Л. Короткий словник жаргонної лексики української мови. Київ : Критика, 2003. 335 с.
24. Туровська Л. В., Василькова Л. М. Нові слова та значення. Київ : Довіра. 2008. 271 с.
25. Струганець Л. Культура мови. Словник термінів. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. 88 с.
26. Україна в словах. Мовокраїнознавчий словник-довідник / упор. і кер. Н. Данилевська. Київ : Вид-во «Просвіта», 2004. 704 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Український правопис. URL : www.pravopys.net
2. Довідник з культури мови. URL : <http://kultura-movy.wikidot.com>
3. Лінгвістичний довідково-інформаційний портал. URL : www.mova.info
4. Проект розвитку української мови. URL : www.novamova.com.ua
5. Словники онлайн. URL : www.rozum.org.ua
6. Російсько-український словник сталих словосполучень. URL : <http://ros-ukr-idioms.wikidot.com>
7. Онлайн-версія «Словника української мови» в 11 томах. URL : <http://sum.in.ua/>
8. Сторінка «Асоціації комп'ютерної лінгвістики» з посиланнями на словники, онтології, частотні списки слів, текстові масиви та інші лінгвістичні ресурси. URL : <http://www.clres.com/dict>
9. Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL : <http://www.lingvo.ua/uk/Search/uk>
10. Лінгвістичний портал. URL : www.mova.info

11. Онлайн перекладач. URL :
<https://translate.google.com.ua/>

12. Закони України. Юридичний портал. URL :
www.uazakon.com

13. Технологія створення, редагування і форматування текстового документа в MS Word. URL :
<http://ukrbukva.net/1609-Tehnologiya-sozdaniya-redaktirovanie-i-formatirovanie-tekstovogo-dokumenta-v-MS-Word.html>
www.osvita.org.ua

14. Методичний кабінет кафедри українознавства – 33 000, м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75, навчальний корпус № 2, каб 213.

15. Бібліотеки:

Національна бібліотека України імені В. В. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>

Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Схомлинського. URL : www.dnpb.gov.ua/

Бібліотека українських підручників. URL :
<http://pidruchniki.ws/>

НУВГП (33 000 м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL :
<http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka>

Обласна універсальна наукова бібліотека (33 000, м. Рівне, майдан Короленка, 6, тел. 22-10-63). URL :
library@libr.rv.ua